

ਅਪਰਾਧਿਕ ਰਿੱਟ

ਭੰਡਾਰੀ ਅਤੇ ਸੋਨੀ ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਸੁੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਸਟੇਟ-ਜਵਾਬਦਾਰ।

1951 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 3.

ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ (1950 ਦਾ 4) - ਧਾਰਾ 3 ਅਤੇ 11 - ਕੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੌਰਾਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ- ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ।

ਨੇ ਮੰਨਿਆ, -

- (1) ਕਿ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ

ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਿਆਦ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

(2) ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

(3) ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਹੀ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮਦਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (1) ਨੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਧਾਰਾ 491, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਲਾਲਾ ਬਾਲਕਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਲਾਲਾ ਹਰੀ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਲਿਬਰਟੀ ਵਿਖੇ ਸੈੱਟ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਐਚ.ਆਰ.ਸਚਦੇਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਐੱਸ.ਐੱਮ. ਸੀਕਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ।

ਆਦੇਸ਼

ਭੰਡਾਰੀ, ਜੇ. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਦੋ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, -

(1) ਕੀ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(2) ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਆਧਾਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ?

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਇਕ ਹਰੀ ਸ਼ਾਹ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ 26 ਜੂਨ 1951 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 3 ਮਹੀਨੇ, ਭਾਵ 25 ਸਤੰਬਰ 1951 ਤੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। 30 ਜੁਲਾਈ 1951 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਜੇ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ 25 ਦਸੰਬਰ 1951

ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਆਧਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਨੂੰ 25 ਸਤੰਬਰ 1951 ਤੱਕ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ 25 ਦਸੰਬਰ 1951 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। - ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦਾ ਮੁਵੱਕਲ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ

ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ, ਉਹ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 22 ਅਤੇ 1950 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਕਲਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਬੈਚ ਦੇ ਮਦਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:-

“ਆਰਟੀਕਲ 22 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਆਰਡਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ' ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਥਾਰਟੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹ ਵੇਰਵੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੂਜੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਤੱਥ

ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਧਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੀ ਕਿ ਉਕਤ ਸਰਕਾਰ 'ਆਰਡਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ' ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।“

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਰਥਾਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਜੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

1950 ਦਾ ਐਕਟ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੇ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ

ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸੰਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ, ਉਕਤ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਆਰਡਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੜਾਅ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ (1) ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਬਣਾਉਣਾ, (2) ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦੀ ਪੜਤਾਲ (ਸੈਕਸ਼ਨ 9) ਅਤੇ (3) ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ। (ਸੈਕਸ਼ਨ 11)। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਸੰਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸੰਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਮਝਦਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਨਿਯਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ "ਆਰਡਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ" ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਜੋ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਉਹ "ਆਰਡਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ" ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਜੋ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ 25 ਦਸੰਬਰ 1951 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ

ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ।

ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਮੇਰੇ ਜਵਾਬ ਹਨ, (1) ਕਿ ਨਿਵਾਰਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਿਆਦ ਧਾਰਾ 11, ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਅਤੇ (2) ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸ਼ੇਨੀ, ਜੇ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੁਮਾਰੀ ਰਾਜ
ਟ੍ਰਾਂਸਲੇਟਰ